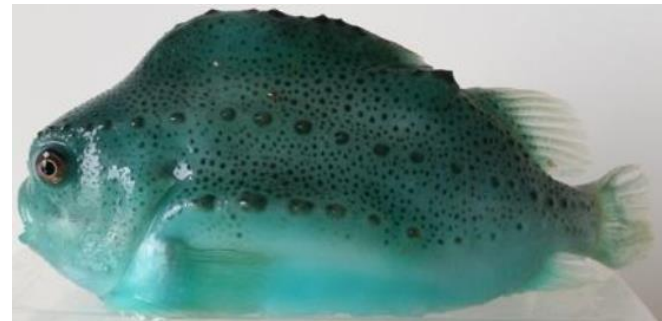

Registrering av lusebeiting hos rognkjeks og berggyllt

Real-time PCR metodikk for identifikasjon av lakselus i fordøyelseskanalen til rensefisk.

Anne Stene, Grete Hansen Aas, Stig Atle Tuene og Espen Lie Dahl

Et forprosjekt:

Målsetting: Finne en rask, enkel og reproducerbar metode for identifisering av lusebeitere.

Bakgrunn: Imsland et al. 2013 og Eysturskarð et al. 2016

Metodikk: 35 rognkjeks fra oppdrett og 35 berggylt fra oppdrett (20-50 gram).

- Visuell registrering av lusespising
- Registrering av lus i fisken med real-time RT PCR (DNA-påvisning)
- Disseksjon for registrering av lus i fordøyelseskanalen
- All fisk avlivet før prøvetaking

Fokus: Velferdsmessige aspekter for rensfisk som skal overleve prøvetakingen uten skader og tilbakeføres til merd.

Prøvetaking:

- Rensefisken avlivet på ulike tidspunkt etter at lusebeiting var registrert
- Svaber benyttet til direkte prøvetaking for PCR
- Munnhule, mage og nedre tarm/feces ble undersøkt

Timer etter spising	Antall fisk	PCR Munn	PCR Mage	PCR Tarm
0	5	5	5	5
4	5	5	5	5
12	4	4	4	4
24	4	4	4	4
48	5	5	5	5
72	5	5	5	5
Negativ kontroll	5	5	5	5

Tilnærminger til lusebeiting hos forsøksfisken:

Rognkjeks

Aktiv og «nysgjerrig»
Tar lus fra «fiskestang»
Max 3 fisk spiser ved hver fôring

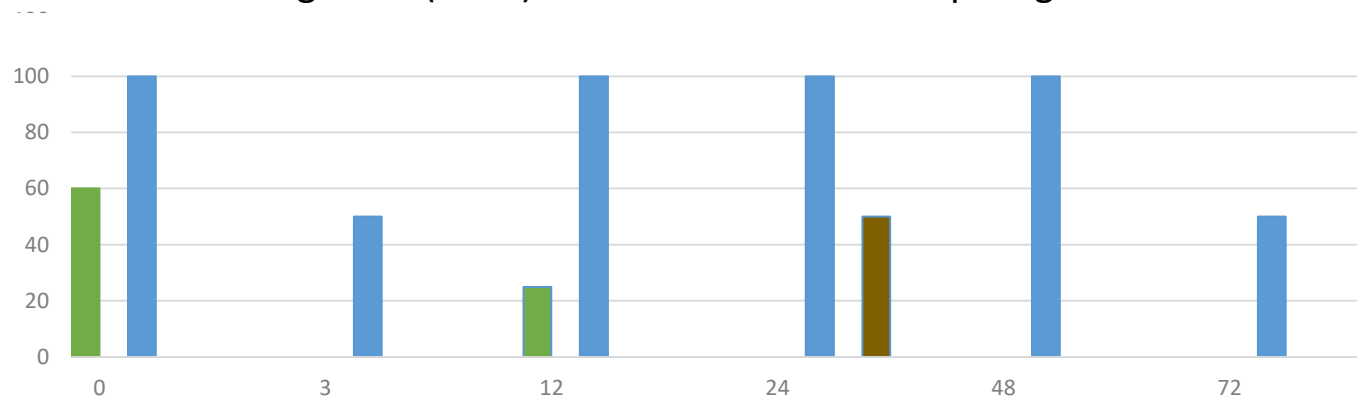
Berggylt

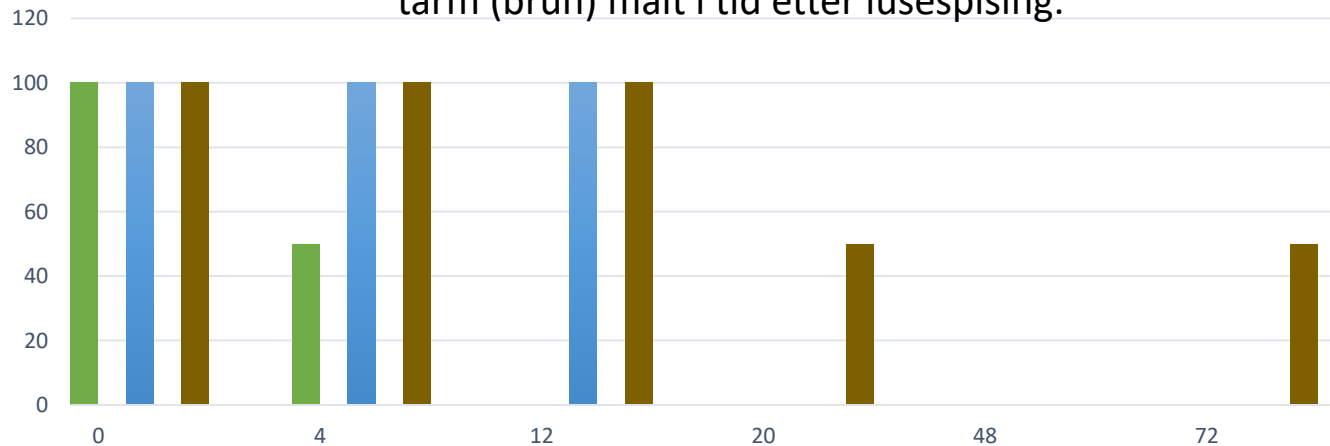
Passiv «engstelig»
Spiser i «rolige» omgivelser
De som spiser lus (under 40%) - spiser alle

Resultater:

Rognkjeks: % PCR positive prøver fra munn (grønn), Mage (blå) og tarm (brun) målt i timer etter lusespising

Berggylt: % PCR positive prøver fra munn (grønn), mage (blå) og tarm (brun) målt i tid etter lusespising.

- Ingen PCR-positive prøver fra negativ kontroll

Oppsummering:

- Forskjellig adferd og tilpasning (beiting, aktivitet mm.)
- Forskjellig anatomi og fysiologi (kroppsform, tannsett, fordøyelseskanal mm.)

Egnet område for skånsom prøvetaking :

ART	Munn	Mage	Tarm/ <u>feces</u>
	+	-	+
	+/-	+	?

Varighet av PCR signal

ART	Munn	Mage	Tarm/ <u>feces</u>
	Noen timer	<u>Ca</u> 12 timer	3 -72 timer
	0 timer?	Over 72 timer	?

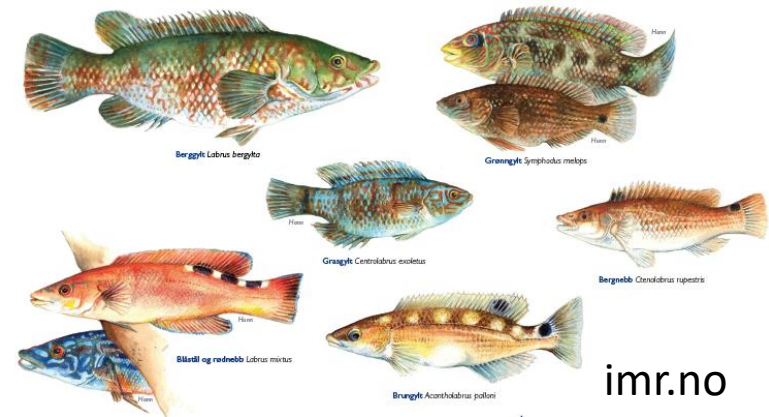
Positiv PCR i mage og feces kan indikere en lusebeiter: Berggylt

Videreføring:

- Større forsøksgrupper
- Fisk i felt (til våren)
- Kvantitative indikasjoner og sensitivitet
- Utstyr og reproduserbarhet for prøvetaking i relasjon til
 - Fôropptak
 - Fiskevelferd
 - Fiskeart og størrelse

Motivasjon for luse-spising: Arv eller miljø?

imr.no

